

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33321
Nom	Dissenys d'investigació en psicologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2018 - 2019

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	20 - Diseños de investigación en Psicología	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FRIAS NAVARRO, M.DOLORES	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament
FUENTES DURAN, MARIA DEL CASTILLO	267 - Metodologia de les Ciències del Comportament

RESUM

L'assignatura de Dissenys de Investigació en Psicologia presenta de manera detallada un grup d'estratègies d'investigació clau en l'àmbit de la Psicologia, amb l'objectiu que els alumnes les coneguen, compreguEn la lògica que subjau en cadascuna, i puguen utilitzar-les tant en el desenvolupament d'investigacions, com a l'hora de llegir, interpretar i utilitzar les investigacions que es publiquen en la literatura científica en l'àmbit de la Psicologia i camps afins.

En una primera fase l'assignatura fa un repàs: dels passos generals que s'han de seguir a l'hora de realitzar qualsevol investigació científica, dels problemes de validesa associats a les diferents etapes de la investigació, i a la classificació de la multiplicitat de metodologies que es s'utilitzen en la investigació en Psicologia.

En una segona fase, molt més àmplia, l'assignatura presenta de manera detallada els següents dissenys o estratègies d'investigació: experimentals, de cas únic, quasi-experimentals, ex-post facto, d'enquestes i observacionals. Al costat de cadascuna de les metodologies presentades es mostraran succintament els procediments d'anàlisi estadística de dades que solen associar-se a cadascuna d'elles.

De manera transversal a tot el procés anterior l'assignatura enfrontarà a l'alumne a l'anàlisi de casos, al disseny d'investigacions, l'anàlisi i interpretació de resultats procedents dels diferents tipus de dissenys d'investigació i a la lectura crítica d'informació científica.

En suma, l'objectiu de l'assignatura és el de dotar l'alumne dels coneixements mínims necessaris en metodologia d'investigació en Psicologia, perquè ell mateix pugui desenvolupar investigacions i pugui interpretar i valorar de manera crítica les d'altres.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

És recomanable que l'estudiant tinga coneixements bàsics d'Estadística (coneixements bàsics d'estadística descriptiva i inferencial) i Informàtica (coneixement d'ús bàsic de l'ordinador, navegació per la xarxa, ofimàtica-word, excel, power point-, i del paquet de càlcul estadístic SPSS).

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi
- Valorar les aportacions que proporciona la investigació científica al coneixement i la pràctica professional.
- Conèixer els diferents dissenys d'investigació experimental i no experimental, els procediments de formulació i contrast d'hipòtesis i la interpretació dels resultats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Identificar els principis del disseny d'investigacions en l'àmbit de la Psicologia.

Analitzar i aplicar dissenys experimentals, quasi-experimentals, de cas únic, ex post-facto, d'enquestes i observacionals.

Analitzar estadísticament dades i interpretar resultats dels diferents dissenys d'investigació.

Llegir críticament i elaborar informes d'investigació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA EN PSICOLOGIA

Definició de investigació científica y característiques.

El disseny de una investigació:

- Problemes, hipòtesis, variables.
- Estratègies de investigació y mètodes de recollida de dades.

Validesa de la investigació.

El informe de investigació: Estructura y redacció; guia para la lectura crítica.

Aspectes ètics en el manejo de la investigació psicològica.

2. INVESTIGACIÓ EXPERIMENTAL.

Definició d'experiment.

Manipulació de variables independents.

Tècniques de control en investigació experimental.

Mesura de variables dependents.

Classificació dels dissenys d'investigació experimental.

3. ANÀLISI DE DADES EN INVESTIGACIÓ EXPERIMENTAL.

Dissenys univariats.

Dissenys factorials.

Efectes principals, interaccions i anàlisi a posteriori.

Mida de l'efecte.

Dissenys amb covariables.

4. DISSENY QUASI-EXPERIMENTAL.

Introducció.

Dissenys quasi-experimentals:

- Disseny pretest - posttest amb un grup.
- Disseny de grup control no equivalent.
- Dissenys de sèries temporals interrompudes.
- Disseny longitudinal i de cohorts.
- Dissenys de discontinuïtat en la regressió.

Dissenys per a l'avaluació de programes.

Anàlisi de dades en dissenys quasi-experimentals.

5. DISSENY EXPERIMENTALS DE CAS ÚNIC.

Introducció.

Procediments generals.

Dissenys de cas únic:

- Dissenys bàsics de retirada.
- Dissenys de línia base múltiple.
- Dissenys de tractaments alterns.

Avaluació de dissenys de cas únic.

6. DISSENYES EX POST FACTO.

Introducció.

Dissenys d'investigació ex post facto:

- Retrospectius.
- Descriptius / comparatius.
- Prospectius.

Anàlisi de dades en dissenys ex post facto.

7. INVESTIGACIÓ AMB ENQUESTES.

Introducció.

El qüestionari

Mètodes d'enquesta.

Mostreig.

- Mida de la mostra.
- Representativitat de la mostra.
- Procediments de mostreig.

Dissenys d'enquestes mostrals

- Transversals.
  - Longitudinals: De panell. De tendències. De cohort.
- Dades: Codificació, anàlisi estadística i interpretació.

8. INVESTIGACIÓ OBSERVACIONAL.

Introducció

Mètodes observacionals

Disseny d'una investigació observacional.

- Categorització: Nivells descriptius, sistema de categories i nivells de resposta.
- Registre: Modalitats, regles de registre.
- Mostreig: Regles de mostreig.

Dissenys d'investigació observacional: Criteris taxonòmics i tipus.

Anàlisi de les dades en dissenys observacionals.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60.00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5.00	0
Elaboració de treballs en grup	12.00	0
Elaboració de treballs individuals	10.00	0
Estudi i treball autònom	63.00	0
TOTAL	150.00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència de l'assignatura combinarà les següents estratègies:

Classes magistrals en les quals el professor presentarà els continguts de les diferents temes de l'assignatura.

Classes pràctiques en les que s'estudiaran i analitzaran casos / exemples que permetin la comprensió dels continguts teòrics de l'assignatura.

Realització d'exercicis / treballs que exigeixin l'alumne: l'anàlisi de casos, el disseny d'investigacions, l'anàlisi i interpretació de dades obtingudes amb diferents tipus de dissenys, i la lectura crítica d'informació científica.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'estudiant tindrà com a resultat una qualificació que oscil·larà entre 0 i 10 punts. Aquesta qualificació és funció de l'avaluació dels apartats següents:

Sistema d'Avaluació 1 (ES1): VALORACIÓ DE CONTINGUTS TEÒRICS I PRÀCTICS MITJANÇANT PROVES ORALS, ESCRITES O D'ACOMPLIMENT DE DESTRESES. Suposarà el 85% de la qualificació final. Constarà de dos apartats: A) avaluació contínua durant el període de docència de l'assignatura, amb una valoració del 15% i, B) avaluació final, amb una valoració del 70%, en la qual serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% per a superar l'assignatura. Només l'apartat B és recuperable en segona convocatòria.

Sistema d'Avaluació 2 (ES2): PRESENTACIÓ ORAL O ESCRITA D'INFORMES, TREBALLS INDIVIDUALS O EN GRUP, CASOS CLÍNICS, RESOLUCIÓ DE PROBLEMES o MANEIG DE PROVES DIAGNÒSTIQUES. Suposarà el 15% de la qualificació final. És necessari aconseguir un domini mínim del 50% en aquest apartat per a superar l'assignatura. Aquest apartat és recuperable en segona convocatòria.

Consideracions addicionals:

1. Solament se sumaran els apartats contemplats en l'avaluació quan se superen els requisits mínims establits per als dos amb caràcter obligatori.

2. Si no s'aprova en primera convocatòria algun dels apartats obligatoris, es guardaran per a la segona convocatòria els punts obtinguts en els altres apartats.

3. Les dates de realització de les proves orals, escrites o d'acompliment de destreses corresponents a l'Apartat A de l'ES1 seran establides pel professor al llarg del curs. Podran tenir un caràcter individual o grupal i han de comprendre continguts de la guia docent.

4. L'avaluació de l'assignatura i la impugnació de la qualificació obtinguda estan sotmeses a allò que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf. D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat
- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent amb Matrícula d'Honor

Tal com indica la normativa d'assignació de Matrícules d'Honor, serà per estricta ordre de nota. En cas d'empat s'assignarà la Matrícula a l'alumne/a amb major nota en l'Apartat B de l'ES1, si segueix l'empat, s'utilitzarà la qualificació de l'ES2 i, finalment la de l'Apartat A de l'ES1. Si totes elles foren iguals, el professor/a pot posar una prova addicional als alumnes implicats.

5. La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

6. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

7. En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup, per tal de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

8. En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda en PRIMERA CONVOCATÒRIA d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.

• Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.

• Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquesta supera els requisits mínims establits, però no s'aconsegueixen aquests requisits en algun dels restants apartats, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.

9. En SEGONA CONVOCATÒRIA, es procedirà d'acord amb les següents regles:

• Només cabrà l'opció NO PRESENTAT, quan no s'haja presentat a més d'un dels apartats d'avaluació, incloent-hi entre aquests el de major ponderació.

• Si hi ha qualificacions en tots els apartats d'avaluació i no es compleixen requisits mínims en algun d'ells, constarà SUSPENS i la nota en base 10 corresponent a l'apartat que no s'ha superat. Si fóra més d'un apartat el no superat, constarà la màxima nota dins del suspens en base 10.

• Si no se supera un o més dels requisits mínims i falta un apartat d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat no superat.

• Si se superen dos apartats d'avaluació i existeix un tercer en el qual no s'han presentat evidències d'avaluació, es farà constar SUSPENS i, com a qualificació, la mitjana de puntuacions sent 0.0 la part no presentada (màxim possible 4.9).

• Si se supera la prova de major ponderació, però falten evidències en un o més dels apartats restants, constarà SUSPENS. Se sumaran les parts i: a) si la suma és inferior a 5, s'hi farà constar aquest resultat; b) si la suma és superior a 5, s'hi farà constar 4.9.

10. Si l'assignatura és superada en primera convocatòria, l'estudiant NO podrà tornar a examinar-se en segona convocatòria amb la finalitat de millorar la nota.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Espejo, B. y Checa Esquiva, I. (2017). Diseños de investigación en Psicología. Ejercicios prácticos con SPSS (I)[Dissenys d'investigació en Psicologia. Exercicis pràctics amb SPSS (I). Gráficas Alhorí. Valencia.
- Espejo, B. y Checa Esquiva, I. (2017). Diseños de investigación en Psicología. Entregas (III) [Dissenys d'investigació en Psicologia. Lliuraments (III). Gráficas Alhorí. Valencia.
- Frias-Navarro, D. y García-Pérez, F. (2018)(Eds.). Lectura crítica e investigación en psicología. Valencia: Universidad de Valencia.
- Gambara, H. (2002). Métodos de investigación en psicología y educación: cuaderno de prácticas. Madrid: McGraw-Hill.
- León, O. y Montero, I. (2003). Métodos de investigación en psicología y educación. Madrid: McGrawHill.
- Maxwell, S.E., Delaney, H.D. y Kelley, K.(2018). Designing experiments and analyzing data (3rd Ed.). New York, NY:Routledge.

Complementàries

- Bono Cabré, R. y Arnau Gras, J. (2014). Diseños de caso único en ciencias sociales y de la salud. Madrid: Síntesis.
- Christensen, L. B., Johnson, R. B., & Turner, L. A. (2013). Research Methods, Design, and Analysis (12th edition).
- Espejo, B. y Checa Esquiva, I. (2017). Diseños de investigación en Psicología. Ejercicios prácticos con SPSS (II). Dissenys d'investigació en Psicologia. Exercicis pràctics amb SPSS (II). Gráficas Alhorí. Valencia.
- Frias-Navarro, D (2011). Técnica estadística y diseño de investigación. Valencia. Palmero Ediciones.
- Grissom, R.J. y Kim, J.J. (2012). Effect sizes for research: Univariate and multivariate applications. New York: Routledge.
- Leary, M.R. (2011). Introduction to Behavioral Resarch Methods (6th ed). Edinburgh: Pearson.
- Portell, M., Vives, J. i Boixadós, M. (2003). Mètodes d'investigació: recursos didàctics. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.
- Remírez, J. F. R., Jiménez, M. P. J., & Machancoses, F. H. (2014). Pronóstico con interacción de variables categóricas. Publicacions de la Universitat Jaume I.
- Stanovich, K. E. (2012). How to think straight about Psychology (10th edition). Boston: Pearson.

